

การวิจัยและการพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดต้นตาล (ต้นตาลประชาสงฆ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา 2) การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาและ 3) การพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนรอบการวิจัยคือการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน และ ขั้นสรุป โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เจาะลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกต และการประชุมระดมความคิดเห็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ครูมีการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าในแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนน้อยเพียงแค่ว่าไปทัศนศึกษาหรือพาไปดูเท่านั้น และยังขาดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการนำแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาการทอผ้าในชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการประเมินผลจากการเรียนการสอนยังมีน้อยมาก ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนสนใจที่จะนำแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาการทอผ้าในชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการทอผ้าเพื่อเป็นการสืบสานภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมงานฝีมือซึ่งเป็นจุดเด่นของท้องถิ่นไว้

2. การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาคือครูผู้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีดำเนินการร่วมกับครูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าในชุมชน ในการสร้างเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้า โดยมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาคือ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้า โดยกำหนดขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ให้ครบทุกขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป จัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าในชุมชน มีการให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอนเสริมรวมทั้งการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนทุกครั้งหลังเรียนโดยนักเรียนมีผลคะแนนด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ผ่านตามเกณฑ์ประเมินในแผนการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าที่กำหนดไว้

3. การพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้า โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนประกอบด้วยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จำนวน 10 แผน จัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้าโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยประเมินทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ เมื่อพิจารณาเป็นรายแผนมีคะแนนอยู่ในระดับดีจนถึงดีมากตามเกณฑ์ประเมินที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาการทอผ้า ซึ่งผ่านเกณฑ์การพัฒนาตามดัชนีชี้วัดที่ตั้งไว้

The purpose of this study was to develop to learn local wisdom of weaving through learning community sources for sixth grade students at Wat Tontan School (Tontan Prachasarit) under the office of Saraburi educational service area 1. This study was focused on workshop and participation. The research was divided into 3 stages: first, studying the present state, problems and developmental needs of the learning about the weaving; second, exploring the ways and methods for the development, and identifying the indicators used for expressing the success of the development; finally, developing to learn the local wisdom of weaving through the sources. The framework was within learning management including 3 steps i.e. introduction, presentation and summary. The sample consisted of 9 the sixth grade students and 19 involved persons. The instrument comprised of the in-depth interview, group discussion, observation and brain-storming meeting. The researcher obtained 2 kinds of data. The qualitative data analyzed by content analysis, whereas, the quantitative ones evaluated by percentage.

The results were as follows:

1. teachers could not provide enough learning about the local wisdom of weaving by cooperating the community sources. The students merely got the visual education. Moreover, there were lacks of the learning plans, using the community sources for education and learning evaluation. Although many problems occurred, the school administrators, teachers, committees, parents and students required using the sources along with studying. Their objective was to preserve the local-craftsmanship wisdom which was the community's strong point.

2. in cases of the examination of the ways and methods for the learning development, teachers instructing the Career and technology course and weaving-wisdom teachers cooperated to construct the instrument and learning plans about this weaving. As the indicator, these plans showed all three steps of learning process and criteria. Moreover, there was an increase of the study through local sources within the community. The local teachers played roles to teach the students, including assessment and evaluation after every class. The students had to pass every criterion (knowledge, skill and attitude) in the plans.

3. this development of the weaving learning held 10 learning plans via the community sources, and lasted a semester. The students' achievement was evaluated with three criteria above. After the experiment, the result revealed that each plan was rated at the good or excellent levels and also it passed the criteria in the indicator.